

راهنمای حسابرسی فناوری اطلاعات

نویسندگان

مهندس محمدامین دهقان

حسابرس فناوری اطلاعات

محب علی کنعانی

حسابرس عملیاتی و عضو انجمن حسابرسان داخلی آمریکا

عنوان و نام پدید آور : راهنمای حسابرسی فناوری اطلاعات- محبعلی کنعانی، محمدامین دهقانی

مشخصات نشر : تهران: ترمه، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری : ۹۶ص: مصور، جدول.

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸-۷۷۴-۹

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

موضوع : تکنولوژی اطلاعات — حسابرسی

موضوع : حسابرسی داخلی — استانداردها

شناسه افزوده : کنعانی، محبعلی، ۱۳۶۱-

شناسه افزوده : دهقانی، محمدامین، ۱۳۶۷-

رده بندی دیویی : ۶۵۸/۴۷۸

رده بندی کنگره : ۲۵۸/۵

شماره کتابشناسی : ۶۰۵۰۰۲۶

نام کتاب:	راهنمای حسابرسی فناوری اطلاعات
ترجمه و تالیف:	محبعلی کنعانی- محمدامین دهقانی
صفحه آرای:	انتشارات ترمه
طراح جلد:	روجا غمگسار
نوبت چاپ:	چاپ اول ۱۳۹۹
ناشر:	انتشارات ترمه
تیراژ:	۵۰۰ نسخه
چاپ و صحافی:	آزاده- اقبال
قیمت:	۱۵۰,۰۰۰ ریال
شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸-۷۷۴-۹

آدرس ناشر: تهران- خ انقلاب- خ ۱۲ فروردین- پلاک ۲۸۶، طبقه دوم، واحد ۱

تلفن: ۶۶۹۶۱۷۶۹-۶۶۹۶۱۸۰۴

دفتر فروش انتشارات ترمه و مرکز فروش شهرستان ها: تهران- خ انقلاب- خ ۱۲ فروردین- پلاک ۲۸۶، طبقه همکف

تلفن: ۶۶۹۶۳۳۰۱-۶۶۴۸۱۵۱۴

فاکس: ۶۶۴۹۶۶۲۸

برای اطلاع از نحوه خرید اینترنتی انتشارات ترمه به وبسایت ما به آدرس زیر مراجعه فرمایید.

Info @ termehbook.ir

www.termehbook.ir

بباید به حقوق دیگران احترام بگذاریم

دوست عزیز، این کتاب حاصل دسترنج چندین ساله مؤلف، مترجم و ناشر آن است. تکثیر و فروش آن به هر شکلی بدون اجازه از پدیدآورنده کاری غیراخلاقی، غیرقانونی و غیرشرعی است. نتیجه این عمل نادرست موجب رواج بی اعتمادی در جامعه و بروز بی آمدهای ناگوار در زندگی و محیطی ناسالم برای خود و فرزندانمان می گردد.

تمامی حقوق این اثر محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن کل یا جزء، به هر صورت

اجاب، کپی، صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی [بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است

مقدمه

توسعه و پیشرفت لحظه‌ای فناوری اطلاعات، سازمان‌ها را دچار دگرگونی ساختاری و رفتاری در ارتباط با دارایی‌های سازمان کرده است. پیاده‌سازی تکنولوژی‌های نوآورانه به سازمان‌ها کمک کرده است تا بتوانند کارایی فرایندهای سازمان و پردازش داده‌ها را به میزان قابل توجهی افزایش دهند. با فراگیر شدن تکنولوژی، سازمان‌ها با ریسک‌ها و چالش‌های آن مواجه می‌شوند که بایستی تدابیر و راهکارهای لازم به منظور کنترل این ریسک‌ها اتخاذ گردد. کنترل و نظارت نیازمند ایجاد واحدهای نظارتی از جمله حسابرسی، ریسک و... است تا با استفاده از یک چارچوب معین و به‌روز و با استفاده از سندهای راهبردی^۱ ریسک‌های احتمالی جلوگیری و گزارش‌های مربوط به صورت دوره‌ای به مدیران ارشد سازمان در این خصوص داده شود. با افزایش تراکنش‌های مالی و وابستگی به سیستم‌های کامپیوتری، روش و رویکرد استاندارد و بین‌المللی برای حسابرسی آسیب‌های فناوری اطلاعات از جمله سوءاستفاده، تقلب، ورود کلاه‌مخرب و زیر ساخت‌های ناصحیح، به‌صورت مستقل و اطمینان‌بخش برای هر سازمانی لازم و ضروری است.

حسابرسی فناوری اطلاعات یک فرایند حسابرسی سنتی و نمایانگر ویژگی‌های بارز مرحله تولید فناوری در یک سازمان است. هدف از آرازا بدن آگاهی از دانش کامپیوتر یا فناوری اطلاعات، حسابرس می‌بایست از مدیریت پروژه، رفتار سران و حسابرسی سنتی نیز آگاهی داشته باشد. با وجود اینکه اخیراً حسابرسی فناوری اطلاعات به‌عنوان یک حوزه ویژه علمی اهمیت یافته است؛ اما هنوز دوره‌های استاندارد در این حیطه در دانشگاه‌ها ارائه نشده است. انجمن حسابرسی و کنترل سیستم اطلاعاتی آمریکا که در سال ۱۹۶۹ تأسیس شد، یکی از پیشگامان نظارت جهانی، کنترل و اطمینان بخشی فناوری اطلاعات است و گواهی‌نامه جهانی «حسابرس رسمی سیستم اطلاعاتی»^۲ که توسط این انجمن اعطا می‌شود، یکی از مقبول‌ترین گواهی‌نامه‌ها در زمینه حسابرسی فناوری اطلاعات است. در ایران نیز تاکنون سازمان یا نهادی که خدمات مرتبط با حسابرسی فناوری اطلاعات را به صورت رسمی و حرفه‌ای ارائه نماید، وجود ندارد. این کتاب می‌تواند برای افرادی از جمله اعضای هیئت‌مدیره، مدیران فناوری اطلاعات، مدیران اجرایی، حسابرسان فناوری اطلاعات و... مورد توجه قرار گیرد. هدف اصلی نویسندگان کتاب تهیه چک‌لیست‌های مربوط به کنترل فناوری اطلاعات و تسهیل حسابرسی فناوری اطلاعات برای حسابرسان این حوزه می‌باشد.

1. COBIT, VAL IT, RISK IT

2. CISA

مطالب این کتاب در سه بخش اصلی تدوین گردیده است

بخش اول: مباحث مقدماتی

در این بخش به تعاریف مقدماتی در خصوص حسابرسی، حسابرسی فناوری اطلاعات، چارچوب کنترلی^۱ و ... پرداخته شده است.

بخش دوم: راهکارهای مربوط به حسابرسی فناوری اطلاعات در سازمان‌ها

در این بخش به مباحث تخصصی در خصوص کنترل‌های لازم در حسابرسی فناوری اطلاعات همراه با جزئیات می‌پردازیم.

بخش سوم: ارزیابی، کنترل و نتیجه‌گیری

در این بخش چک لیست‌های عمومی، کاربردی و تخصصی جهت حسابرسی فناوری اطلاعات ایجاد و گردآوری شده است.

فهرست مطالب

بخش اول. مباحث مقدماتی

۱. حسابرسی	۱
۲. فناوری اطلاعات	۱
۳. دارایی	۲
۴. انواع حسابرسی	۲
۵. تکنیک‌های حسابرسی مبتنی بر فناوری اطلاعات	۴
۶. کاربرد داده‌کاوی در حسابرسی داخلی	۴
۷. دانش مورد نیاز یک حسابرسی فناوری اطلاعات	۷
۸. حسابرسی فناوری اطلاعات مبتنی بر فرایند محوری	۷
۹. دانش	۸
۱۰. مدیریت دانش	۹
۱۱. سرمایه فکری	۹
۱۲. دارایی‌های فکری	۱۰
۱۳. چارچوب‌های کنترلی	۱۰
۱۴. VAL IT	۲۵
۱۵. RISK IT	۲۶

بخش دوم. راهکارهای مربوط به حسابرسی فناوری اطلاعات در سازمان‌ها

۱. اهداف (حسابرسی فناوری اطلاعات)	۲۹
۲. منابع مؤثر	۲۹
۳. فرایند حسابرسی	۳۰
۴. روش حسابرسی	۴۱

بخش سوم. ارزیابی، کنترل و نتیجه‌گیری

۱. فهرست کنترلی حسابرسی	۶۷
۲. چک لیست حسابرسی (ابزار ارزیابی بحرانی)	۷۱
۳. چک لیست حسابرسی (جمع‌آوری اطلاعات)	۷۵
۴. چک لیست حسابرسی (چک لیست ارزیابی ریسک)	۷۹
واژه‌های کلیدی به کار رفته در کتاب	۸۳
منابع	۸۵